

Häxkvastar.	s. 21.
Varför björnen inte har någon svans.	s. 22.
Ramsa.	s. 23.
Harskår.	s. 23.
Grodblad.	s. 24.
Trollens sten på stolpar.	s. 24.
Vårdträd.	s. 24.
Jättekast.	s. 26.
En gravsten.	s. 26.
Offerkälla i Ystad.	s. 27.
Vårtor.	s. 29.
Sjörå.	s. 30.
Kyrkogrim. (H. G. 13)	s. 30.
Taga vara på ärvda ting.	s. 31.
Se sin tillkommande. (L. u. F. 30)	s. 31.
Nymåne.	s. 32.
Tur och otur.	s. 32.
Nygifta.	s. 34.
Strumpa som förvaringsplats.	s. 35.
Bota kikhosta.	s. 35.
Väderlek.	s. 36.
Engelska kassan.	s. 36.

ACC. N:R M. 9002:/.
1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bäckahästen.

När jag var en 8-10 år, så brukade vi hålla till vid ett ställe dom kalla för skridskodammen. Då såg där inte ut som där gör nu. Då flöt där en stor å, som gick under den gatan som heter Blekegatan, och den ån flöt vidare ut mot Bergmans ängar och sen vidare upp mot Herrestad. Vi kunde då åka skridskor ända från skridskodammen till Köpungebro. Dom sa att där skulle hålla till en bäckhäst vid Bergmans ängar. Där var vatten. Han var alltid vit. Han kom ibland springande mot pojkarna och han var alltid vänlig. Dom fick sätta sej opp på hans rygg. När dom så var en 4-5 stycken, som satt på ryggen, så gav han sej iväg ut mot vattnet. Men då tyckte pojkarna att det gick för långt, så dom hoppa ~~xx~~ av innan han hann riktigt ut. Sen var dom förstås glada att dom sluppit undan så lätt, för det kunde vara farligt om man följde med för långt ut i vattnet.

ACC. NR M. 9002:2.

2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Varulv.

När jag var påg så sa dom att här var en väktare, som hette Bertil, som gick varulv. Han var alltid riven och klöst i ansiktet. Dom sa att han brukade anfälla havande kvinnor.

Att dom blev varulvar berodde på att dom när dom var barn hade blivit förda genom en fölhinna. När en häst föla på ett ställe, så tog dom vara på fölhinnan och torka den. Men så fanns det elaka kärringar som ville något barn något ont. Då tog hon en sådan fölhinna och spände upp den mellan pålar, som hon slatt ner i marken. Sen tog hon det barn hon ville göra något ont och putta genom hinnan. Var det då en pojke så blev han varulv, men var det en tös så blev hon mara.

För att rädda sej från en varulv skulle man springa fram

ACC. NR M. 9002:3.

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till kyrkodörren och hugga en sax i den, så hade varulven
ingen makt längre.

Maran.

Maran var inte så farlig som varulven. Den ansatte mest
drängar och hästar. Den fläta manen på hästarna så man
knappt kunde lösa opp det.

För att bli fri från att gå varulv eller mara, så skulle
dom ställa om så att dom vid något tillfälle kunde komma
att krypa genom en sådan där fölhinna igen. Dom skulle
liksom krypa tillbaka igen för att bli botade.

ACC. NR M. 9002:4

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vättar.

När jag var påg så gick vi ofta vid Bergmans ängar och såkte efter vätteljus. Det var riktiga små ljus och där var liksom en veke inne i dom. När vi gick där på kvällen så kunde det ibland hända att där slog opp ett ljussken på ett ställe. Dom sa att det var lantmätare, som i sitt liv hade vatt ohederliga och mätt fel med avsikt. Därför fick dom även efter döden ingen ro i sin grav utan måste fortsätta med att gå och mäta.

Min mormor kallades för Sissa joragumma för hon var barnmorska. Hon var född i Gislöv. När vet jag inte, men hon dog omkring 1850. Hon har berättat att när dom i Gislöv skulle gå och dansa på lördagskvällen, så skulle dom gå förbi en höl. Det var en slags vattensamling.

ACC. NR M. 9002:5

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Då kunde dom få se när dom titta när i vattnet, hur nån slags pysslingar dansa där nere på botten. Dom pysslingarna hade förut i veckan gått omkring i husen och lånat allt möjligt. En hade lånat skor, en annan ett förkläde, så dom som stod och tittade ner kunde lätt känna igen sina tillhörigheter där nere på botten.

En gång kom där till min mormor en och knacka på sent om kvällen. Mormor såg ju genast att det var något konstigt med honom som kom. Han ville att hon skulle följa med honom för hans hustru skulle föda. Mormor våga inte säga emot utan gick med. Det bar iväg rakt in i en kulle. Där förrättade mormor sitt arbete, så barnet kom till världen som det skulle. När det var över så tacka mannen för hjälpen, men han sa att han hade ingenting att betala med utan han peka på en hög kryllspån, som låg på golvet. Min

ACC. NR M. 9002:6

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

mormor kunde få ta av det om hon ville hålla till godo.

Mormor tyckte ju inte det var något att ta, men hon ville inte visa sig otacksam, så hon tog lite med sej i förklädet.

Sen följde mannen henne hem igen. Mormor gick sen och la sej.

Men när hon vakna på morronen, så kom hon att tänka på kryllspånen och ville se efter om den var kvar i förklädet.

Men där var ingen kryllspån utan i stället var där två stycken femtidalersedlar.

Tomten.

På landet hade dom i varje gård förr en tomte, som hjälpte till med allting i stall och ladugård. Dom skulle akta sej för att stöta sej med honom. Därför satte dom alltid ut mat till honom. Dom kalla honom inte för tomte utan goanisse.

ACC. NR M. 9002:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Brunnstjessan.

Förr sa dom alltid att det fanns en brunnstjessa i varje brunn. Det var farligt att gå döt och titta ner i vattnet för då kunde brunnstjessan komma och ta en. Det var när man var barn dom sa så.

Skogssnuvan.

Här i Ystads sandskog höll en skogssnuva till. Man skulle aldrig gå ut i skogen med skärmen på mössan framtill, utan innan man kom till skogen skulle man vända mössan så att skärmen satt baktill annars blev man vilseförd av skogssnuvan. Dom sa att hon skulle vara ett vackert fruntimmer framtill men baktill avr hon ett baktråg.

ACC. N:R M. 9002:8.

8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsommar.

Till midsommar hade fiskarna ute i Revhusen här i Ystad alltid en majstång. Dom bilda alltid ett lag där, som satte opp den. Sen på midsommarafton fick även stadsborna komma dit och delta i festen. Dom fick då betala 25 öre. För det fick man en kopp kaffe eller en sup och så fick man dansa fritt.

Inne på gårdarna hade dom också majstång på gårdarna. Där fick förstås inte vem som helst vara med, men var man bekant med gårdens folk, så fick man vara med. En del reste också ut till sandskogen. Men man ville i min barndom inte gärna ge sej dit för där höll så mycket tattrar till.

ACC. N:R M. 9002:9.

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid midsommar var det alltid dans och fest ute vid Missunna.

Där var då en massa folk som drog sig dit ut. Missunna ligger lite utanför Ystad, norrom stan. Vi cigarmakare hade på den tiden en sångförening, som bestod av en 8-10 man. Det var på 1880-talet. Vi brukade ta ut till Missunna midsommarafton och sjunga där för att roa dom. Då blev vi alltid bjudna på allt gott som dom hade där. Och sen fick vi deltaga i dansen och de andra festligheterna. På den tiden hade dom rom, som dom kalla för Jamaicarom. Den var fin. Så fin konjak har dom inte nu, som den råmen var. Den var inte dyr heller. Den kosta mellan 3 och 4 kronor för kannan. Den var bryggd på Jamaica på melass ac sockerröret.

ACC. NR M. 9002:10.

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skarpskyttarna.

Förr fanns här en förening dom kalla för skarpskyttarna. Dom ställde ofta till med tervliga fester. Vid sådana tillfällen hade dom alltid uppvisning i exercis på fältet, som infanteristerna nu har till exercisfält. Där slog dom opp tält och hade restaurangförplägnad och allt möjligt annat trevligt. Dom dansa också. Det var Det var på 1860-talet.

Slå katten ur tunnan.

När dom skulle slå katten ur tunnan samlades dom alltid med sina hästar på en viss plats. Sen red dom ut till karantänen. Där hade dom hängt opp en tunna i en påle. Dom som red hade stora påkar med sej. Så red dom i ring

ACC. NR M. 9002:11.

//
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och slog med påkarna på tunnan. I tunnan fanns där en oppstoppad katt. När till slut tunnan gick itu så trilla katten ut. Den som då hade sist slat till tunnan han blev kattakung. Han skulle sen blan fruntimmerna välja ut en partner till sej. Han kallades för kattafru.

Sen hade dom fest i karantänen. Dom hade lagt ihop till gillet.

Jag minns en gång dom skulle slå katten ur tunnan. Då samlades dom på Vävnadshandlare Larssons gård. Sen red dom ut till karantänen. Den som blev kattafru det året, var en snickare, som hette Vesterdahl. Han hade klätt ut sej till fruntimmer. Han hade svart flor och röda tulpaner. Den seden är mycket gammal. Den fanns redan på den danska tiden.

ACC. NR M. 9002:12.

12.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sjunga maj.

Förr bruka dom gå omkring och sjunga maj. Då samlades
en del undomar och gick omkring och sjöng både i stan
och på landet. Dom fick alltid ägg eller pengar. Dom
sjöng alla slags roliga visor, men mest majvisan. Den
har jag glömt nu, men en vers lydde så:

Nästa år vi kommer igen

Maj du är välkommen

Då står det en vagga vid dotterns säng

Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.

ACC. NR M. 9002:13.

Påsk.

Till påsk bruka vi alltid "rulla ägg". Det var på påskdagen. Vi kalla äggen för "rullekampar" då. Äggen var så billiga då. Dom kosta inte mer än 2 öre stycket. När vi rulla ägg, så hade vi ett rum där golvet var någorlunda slätt. Så la vi en rad med ägg i ena ändan av rummet. Varje deltagare la ett ägg. Sen stod vi i andra ändan av rummet med en bräda. Så rulla vi i tur och ordning. Vi ställde då brädan så att det blev en svag nerförbacke och så släppte vi ett ägg nerför. Det skulle då rulla ner och träffa något ägg i raden i andra ändan av rummet. Om det träffa så fick den som rulla det träffade ägget.

Vid påsk stod dom överallt i alla gathörn och på torget och "pickade ägg". Här fanns då en massa gummor som sålde ägg. Vi bruka alltid kalla dom för "äggahöror".

13 14
LUNDS UNIV. DS UNIV.
FOLKMINNES- KMINNES-
ARKIV ARKIV

ACC. NR M. 9002:15.

15.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Ystad hade vi mycket roligt med den där Blåkulla-
historien. Här var en affichör som hette Ljungberg. Han
var ett stort original och en riktig rolighetsminister.
Han hitta på att klippa ut stegar, risslor och kvastar
i papper. Sen gick han omkring på gatorna och fäste dom
med knappenålar på olikka kärringar han mötte. Sen börja
andra göra likadant. Så här var många kärringar som gick
omkring och hade dom här Blåkullatecknen på sej utan att
dom visste om det. Det hade folk mycket roligt åt.

Majning.

Vid 1 Maj och till midsommar skulle vi alltid maja. Vi
hade en björk här på tomten, som vi tog av. Det var
särskilt i köket vid den öppna spisen vi bruka maja. Där
såg ju inte så vackert ut precis i vardagslag med allt

Påsk.

Till påsk bruka vi alltid "rulla ägg". Det var på påskdagen. Vi kalla äggen för "rullekampar" då. Äggen var så billiga då. Dom kosta inte mer än 2 öre stycket. När vi rulla ägg, så hade vi ett rum där golvet var någorlunda slätt. Så la vi en rad med ägg i ena ändan av rummet. Varje deltagare la ett ägg. Sen stod vi i andra ändan av rummet med en bräda. Så rulla vi i tur och ordning. Vi ställde då brädan så att det blev en svag nerförbacke och så släppte vi ett ägg nerför. Det skulle då rulla ner och träffa något ägg i raden i andra ändan av rummet. Om det träffa så fick den som rulla det träffade ägget.

Vid påsk stod dom överallt i alla gathörn och på torget och "pickade ägg". Här fanns då en massa gummor som sålde ägg. Vi bruka alltid kalla dom för "äggahöner".

ACC. NR M. 9002:14

14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här fanns en sådan "äggahöna", som hette Mor Klarin. Vi
bruka gå till henne och köpa ägg. Hon tog 2 öre stycket.
Sen gick vi ut i stan och "pickade ägg". Det gick så till
att om man mötte en annan som hade gott om ägg, så skulle
man tävla om vem som hade det starkaste ägget. Om ens
 eget ägg höll så vann man den andres. Hade man då tur så
kunde man vinna en hel del ägg. Då gick man tillbaka till
"äggahönan" Mor Klarin och sålde tillbaka de trasiga
äggen. Hon köpte tillbaka dom för halva priset

Blåkulla.

Skärtorsdag skulle Blåkullakärringarna resa till Blåkulla.
Då ställde dom sej grensle över en kvast vid skorstenen
och sa : " Rätt opp och rätt ut". Så åkte dom iväg. Dom
ställde till ofog var dom drog fram.

ACC. NR M. 9002:15.

15
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Ystad hade vi mycket roligt med den där Blåkulla-
historien. Här var en affichör som hette Ljungberg. Han
var ett stort original och en riktig rolighetsminister.
Han hitta på att klippa ut stegar, risslor och kvastar
i papper. Sen gick han omkring på gatorna och fäste dom
med knappenålar på olika kärringar han mötte. Sen börja
andra göra likadant. Så här var många kärringar som gick
omkring och hade dom här Blåkullatecknen på sej utan att
dom visste om det. Det hade folk mycket roligt åt.

Majning.

Vid 1 Maj och till midsommar skulle vi alltid maja. Vi
hade en björk här på tomten, som vi tog av. Det var
särskilt i köket vid den öppna spisen vi bruka maja. Där
såg ju inte så vackert ut precis i vardagslag med allt

ACC. NR M. 9002:16.

16

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sotet som hade bildats inne i den. Därför pryddes vi den på insidan med björkekvistar, så den blev snygg. Vi brukade föresten maja lite varstans, där det fanns något elände som skulle döljas till en sådan högtid. Vi maja även utanför stugan ute på gården. Så strödde vi hackat enris på golvet.

Förbyttingar.

Förr fanns det mycket med folk som var vanskapta på ett eller annat sätt. Dom brukade säga att det var förbyttingar. Det skulle vara trollen som hade varit framme och bytt till sej den riktiga ungen och lagt dit en av sina egna.

ACC. NR M. 9002:17.

14 8
LUNDS UNIV. IV.
FOLKMINNES-LS-
ARKIV

Kloka.

Min styvfar hade fått ont i näsan. Han sökte doktor både här i stan och i Lund, men dom kunde inte göra något åt det. Så till sist sökte han en gumma här utanför Ystad, som dom kalla för "Svalan". Hon smorde på någon slags smörjor och det hjälpte så han blev bra, men hans näsa blev missformad så han gick alltid med en vit lapp för den.

Jag hade en kusin, som när hon var liten flicka fick fingern kländ. Det blev sen benröta av det. Dom sökte för henne både i Lund och Köpenhamn, men det hjälpte inte. Hon led mycket av det ända tills hon blev 30 år. Hon hade plats i Landskrona. Men så en gång var hon hemma och hälsa på sina föräldrar här i Ystad. Då var där också en murare som hette Anderberg. Han fick se tösens arm och så sa han: "De e ju

ACC. NR M. 9002:19.

19
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Att det medhett mot benröta är säkert vet jag själv för jag har själv provat det.

När jag arbetade som cigarmakare så kom det en gång en pojke från fiskarehusen och skulle arbeta där. Han hade ett hål på hakan. Han gick till Doktor Winter här i Ystad, men det hjälpte inte. Doktorn hade sagt att det var benröta. När jag fick reda på det, så sa jag åt pågen att han skulle fånga en igelkotte och så redogjorde jag för det som muren hade gjort. Pojken gjorde så och det dröjde inte länge förrän han var botad.

nytt plog 19 v.

ACC. NR M. 9002:20.

20
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Segeberhuva.

En del barn äro födda med segeberhuva. När fostret kom fram hade det en hinna över huvudet. Det gällde då att taga av den hinnan utan att den gick sönder. Modern skulle sedan taga vara på den. Den som var född med en sådan segeberhuva skulle få lycka med allting. Därför brukar man säga om en person som hade framgång i livet att han var född med segeberhuva.

Onda ögat.

När jag var påg så sa dom ofta att en del folk hade "onda ögat". Dom kunde bara genom sin blick kasta olika sjukdomar på folk. Det var vilka sjukdomar som helst.

L. u. F. 26.

ACC. NR M. 9002:21.

21
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Otur vid möten.

När man på morgonen gick ut första gången så betydde det otur att möta en katt. Då skulle man spotta 3 gånger och vända och gå en annan väg.

Det betydde också otur om man mötte en gammal kärring först på morgonen. Då skulle man också vända och gå en annan väg.

Häxkvastar.

Häxkvastar det är dom stora klumparna som man ibland kan se i björkarna. Dom ser ut som fågelbo med det är dom inte. Varför dom kallas för häxkvastar vet jag inte.

ACC. NR M. 9002:22.

21
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Varför björnen inte har någon svans.

När jag var påg så hörde jag berättas en historia om hur det gick till när björnen misste sin svans. Räven och björnen hade en gång kommit överens om att fiska. Räven inbilla då björnen att det bästa sättet att fiska på var att sticka ner svansen i en vak. Sen skulle man bara sitta och vänta tills det blev napp. Räven sa att så hade han fiskat många gånger, men just den dan var han inte särskilt hågad för att fiska så. Men björnen ville göra det. Han satte sej i en vak med svansen nere. Men så tyckte han att det dröjde för länge så han blev otålig. Men räven sa åt honom att lugna sej så skulle det snart bli napp. Till slut frös björnens rumpa fast så han fick rycka sej loss. Men då stanna det mesta av svansen kvar. Sen dess har björnen ingen svans.

ACC. NR M. 9002:23.

23
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ramsa.

Jam, jam sa källingen
jag brände mej på vällingen.
Jam, jam sa katten
så kunde du låtit mej hatt'en.

Harskår.

Det blev förbjudet att sälja harar med huvudet på. Det var
för att barnen ej skulle få harskåret. När en havande
kvinna skulle köpa en hara och hon fick se harens kluvna
läppar så kunde det hända att barnet sen fick harskåret.

ACC. NR M. 9002:24.

24
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grodblad.

Grodblad användes för mycket som läkemedel. Om man hade ett sår på en finger, så skulle man lägga ett grodblad på såret så läktes det kvickt.

Trollens sten på stolpar.

Vid Ingelstad fanns det en sten, där dom sa att det bodde troll under. Vid stora högtider kunde det hända att stenen lyftes upp på stolpar och då dansade trollen under den.

Vårdträd.

Förr var det vanligt att dom hade ett vårdträd på var gård. Det brukade mest vara en björk eller en alm eller en

kastanje. Dom sa att det trädet skulle skydda gården för
åsknedslag.

Folk ville också gärna att en skata byggde bo i vårdträdet
för det var så med skatan att hon aldrig stal någonting
på den egna gården. Dom sa också om skatan att man kunde
märka på henne om det skulle komma främmande till gården.
Då skratta hon och det bruka stämma.

Folk hade oftast vårdträdet till samlingsplats för gårdens
folk. Dom hade riktiga lusthus under trädet. På ett ställe
ute i Tobakshejdan här i Ystad hade dom t.o.m. ett litet
lusthus byggt uppe i trädet. Ute vid Marsvinsholm har jag
sett ett vårdträd där stammen var ihålig, så dom hade
sågat en ingång i det och hade bord och bänkar där inne.

ACC. N:R M. 9002:26.

26.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jättekast.

Det har jag hört att där en gång skulle ha bott en jätte vid Ringsjön. En gång tog han en stor sten och kastade iväg mot en kyrka. Men han kasta för långt, så stenen for ut i havet och det är Bornholm som blev till då.

Likadant är det med Visingsö. Det skall också ha varit en jätte som kastat ut den ön i Vättern.

Jättarna tyckte inte om klockklängen från kyrkklockorna.

Därför tog dom stora stenar och kastade mot kyrkorna.

En gravsten.

När jag var pojke så fanns här på kyrkogården en sten, som ingen våga röra. Det var en gravsten. Den var helt vanlig i rektangelform. Men så gick där en slinga på den, och

ACC. NR M. 9002:27

i den slingan stod det.

Ve then som rör thenna sten.

Låt mina ben vila till uppståndelsens dag.

Amen.

Den stenen stod i många år utan att där var någon som våga röra den, men nu är den borta.

Offerkälla i Ystad.

Här i Ystad fanns förr en offerkälla, som dom efter ett katolskt helgon kalla för S:t Helenas offerkälla. Jag har själv druckit av den. Den låg strax öster om nuvarande prästgården, en bit från Björkliden. Det skulle vara bra att dricka vattnet där om man var sjuk. Man skulle då samtidigt offra en slant i källan. När dom nu har grävt där källan var så hitta dom en massa "rundstycken". Det var pengar. Det gick 12 rundstycken på 1 skilling banco.

27

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 9002: 28.

28
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På den tiden här fanns munkar gick dom alltid och hämtade sitt dricksvatten i den källan. Munkarna hade också vid Björkliden en kvarn, där de malde sitt mjöl. Det var en skvaltkvarn d.v.s. vattnet föll inte ovanifrån utan gick under hjulet. Ifrån kvarnen gick vattnet ner till Klosterdammen.

Munkarna blevo fördrivna härifrån klostret år 1648. Dom slog helt enkelt ihjäl munkarna och priorn fick fly med en liten båt till Bornholm.

På tal om vatten så kommer jag ihåg att när vi pågar var ute och sprang i markerna så bruka vi inte utan vidare dricka i ett rinnande vatten. Vi skulle först taga av oss mössan. Sen la vi oss framstupa vid vattnet och så sa vi:

ACC. N:R M. 9002:29.

29.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Arn, skarn

sjunk till botten

mens jag dricker Herrans vatten.

Först när vi sagt så så våga vi dricka av vattnet.

Vårtor.

Jag hade en gång så många vårtor som inte ville gå bort.

Men så var där en gumma som sa åt mej hur man skulle göra.

En kvinna skulle räkna vårtorna man hade. Sen skulle hon slå lika många knutar på ett band och sen gå och gräva ner det på ett ställe där mannen aldrig kom till att gå. Så skulle vårtorna gå bort, men mannen fick aldrig gå dit där bandet var för då fick han vårtorna igen. Jag gjorde så och på 14 dar var jag av med alla vårtorna.

ACC. N:R M. 9002:30.

30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sjörå.

Fiskarna här ute vid Revhusen bruka berätta att ibland kunde dom se sjörå. Det var sjömän som gått under på havet och aldrig fått en riktig grav. Dom visa sej alltid som vanligt folk. Dom hade bara inget huvud.

Kyrkogrim.

I varje kyrka fanns det en kyrkogrim. Det var ett djur eller en annan levande varelse som blitt levande inmurad i kyrkomuren. Den skulle sen vakta kyrkan. Dom sa att när någon hade försvurit sej åt den onde, så skulle det göras upp ett kontrakt på saken. Den onde skulle få själen efter döden. Det kontraktet skulle sättas i nyckelhålet på kyrkodörren, så skulle kyrkogrimen hämta det och förvara det.

ACC. NR M. 9002:31.

31

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Taga vara på ärvda ting.

Förr sa dom alltid att amn skulle taga vara på saker som man hade ärvt. Särskilt viktigt var det om man hade ärvt en klocka. Om man sålde den eller gjorde av med den på annat sätt så betydde det otur. Då skulle "goanisse" lämna huset. Och han kom inte igen förrän man köpt tillbaka eller hittat det som man hade ärvt.

Se sin tillkommande.

På midsommarafton skulle man plocka S:t Hansörter. Det var så att man skulle plocka 7 olika sorters örter och så lägga dom under huvudkudden, så skulle man i drömmen få se sin tillkommande.

L. u. F. 30

ACC. NR M. 9002:32.

32.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nymåne.

Vid nymåne skulle flickorna gå ut på trappan, helst i bara särken och niga mot nymånen och så skulle dom önska det som dom helst ville skulle slå in.

Tur och otur.

Om man förr i världen kom in i en butik så tidigt på morgonen att man var första kunden, så bruka "knodden" spotta på dom pengarna man betalte med innan han la dom i kassan. Det var bara dom första pengarna på dan dom gjorde så med. Det skulle betyda tur för hela dagen.

Det betydde också otur med pengar om man räknade dom först och tog dom sen. Dom sa alltid: Ta först och räkna sen.

ACC. NR M. 9002:33.

33.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sista veckan innan nyår skulle man alltid söka göra upp vad man var skyldig folk för det betydde otur att behöva ge ut pengar medesamma på det nya året. Då skulle pengarna inte räcka till under året.

När jag var påg så bruka dom nyårsafton lägga en peng på tröskeln för att dom skulle hitta den på morgonen nyårsdan. Om man hitta en peng på den dan så fick man gott om pengar under året som kom.

Där var många affärer som hade turepengar på disken. Dom hade borrarat hål i dom och spikat fast dom i disken. Det var för att dom skulle dra mer pengar till kassan.

När ett barn döptes så skulle gudfaren alltid sticka en peng i barnets linda för att det skulle få gott om pengar i sitt liv.

ACC. N:R M. 9002:34.

7 var alltid ett lyckotal. Om man skulle köpa en lott så skulle man söka få så många sjuor som möjligt. Lyckodagar äro alla dagar där 7 ingår i datumet. 13 är däremot ett olyckstal.

Nygifta.

När ett nygift par första gången skulle träda in i sitt nya hem så skulle bruden kasta före sej in i stugan en katt. Det var väl för att hon skulle få makten i äkten- skapen och få tillfälle att visa klorna, för fruntimmer är ju rätt lika katter i det fallet.

34.

LUNDS UNIV. 7.
FOLKMINNES- 5-
ARKIV

ACC. NR M. 9002:37

37
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kom det till honom en engelsman med en stor summa pengar.

Lundgren döda engelsmannen och tog kassan. Dom fick ~~inte~~
inte reda på det då, men nu har dom gjort grävningar på
den tomten och då hitta dom ett benrangel. Dan efter
Lundgren dödat engelsmannen så skar en av Lundgren drängar
halsen av sej. Dom sa att drängen själv gjort det, men
jag hade en bekant som var dotterson till drängen. Hans
mor tala om att det var Lundgren som dödat drängen också.
I V. Nöbbelöv fanns där en advokat som hette Åke Igelström-
Kull. Han tog upp saken och anklaga Lundgren. Men Lundgren
hade gott om pengar så Igelström-Kull blev landsförvisad.
Han kom inte tillbaka förrän efter Lundgrens död.

ACC. NR M. 9002:33.

33.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sista veckan innan nyår skulle man alltid söka göra upp vad man var skyldig folk för det betydde otur att behöva ge ut pengar medesamma på det nya året. Då skulle pengarna inte räcka till under året.

När jag var påg så bruka dom nyårsafton lägga en peng på tröskeln för att dom skulle hitta den på morgonen nyårsdan. Om man hitta en peng på den dan så fick man gott om pengar under året som kom.

Där var många affärer som hade turepengar på disken. Dom hade borrarat hål i dom och spikat fast dom i disken. Det var för att dom skulle dra mer pengar till kassan.

När ett barn döptes så skulle gudfaren alltid sticka en peng i barnets linda för att det skulle få gott om pengar i sitt liv.

ACC. NR M. 9002:34.

34.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7 var alltid ett lyckotal. Om man skulle köpa en lott
så skulle man söka få så många sjuor som möjligt.
Lyckodagar äro alla dagar där 7 ingår i datumet.
13 är däremot ett olyckstal.

Nygifta.

När ett nygift par första gången skulle träda in i sitt
nya hem så skulle bruden kasta före sej in i stugan en
katt. Det var väl för att hon skulle få makten i äkten-
skapen och få tillfälle att visa klorna, för fruntimmer
är ju rätt lika katter i det fallet.

ACC. N:R M. 9002:35.

35.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Strumpa som förvaringsplats.

Förr var det mycket vanligt att folk förvara sina pengar i en strumpa eller i en gryta. Det berodde på hur rika dom var. Dom mindre förmögna hade dom i en strumpa, men fick dom inte plats där så använde dom en gryta. Den grävde dom ofta ner i trädgården eller någon undangömd plats.

Bota kikhosta.

Jag har själv provat ett bra medel mot kikhosta på mina egna pågar. Man skulle ta lite svavel och lägga i en burk. Sen skulle man tända eld på det och sätta indet i ett rum så att där blev fullt med rök. Sen skulle man putta in ungen och låta honom vara där en eller två minuter. Jag gjorde så och mina pågar blev bra genast.

ACC. N:R M. 9002:36.

36
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om man var sjuk på något vis så var det också bra att dricka regnvatten. Man skulle då söka opp en "liggare". Det var en sten som låg flat på marken, och så skulle där vara hålör i den där vattnet samlats. Man skulle gå dit tigande och utan att någon fick se en, så blev man bra.

Väderlek.

Dom bruka förr säja att på Perpetua töade det lika mycket under jorden som ovan.

Engelska kassan.

Här på Stora Östergatan strax bredvid restaurant Kronan ägde Kommerseråd Lundgren en gård. Det var då krig mellan England och Ryssland. Lundgren var engelsk konsul. En gång

ACC. N:R M. 9002:37

37
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kom det till honom en engelsman med en stor summa pengar.
Lundgren döda engelsmannen och tog kassan. Dom fick ~~inte~~
inte reda på det då, men nu har dom gjort grävningar på
den tomten och då hitta dom ett benrangel. Dan efter
Lundgren dödat engelsmannen så skar en av Lundgren drängar
halsen av sej. Dom sa att drängen själv gjort det, men
jag hade en bekant som var dotterson till drängen. Hans
mor tala om att det var Lundgren som dödat drängen också.
I V. Nöbbelöv fanns där en advokat som hette Åke Igelström-
Kull. Han tog upp saken och anklaga Lundgren. Men Lundgren
hade gott om pengar så Igelström-Kull blev landsförvisad.
Han kom inte tillbaka förrän efter Lundgrens död.